

कक्षा (Grade): XII
समय (Time): 3 Hrs.

पूर्णांक (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्ने छ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ ।
(The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

ब्रिफ सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् (Attempt All Questions)

(11 × 1 = 11)

- सार्वजनिक कम्पनीका कुनै दुई विशेषता लेख्नुहोस् । (Write any two features of public company.)
- अधिकृत पूँजी भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? (What do you mean by authorized capital?)
- वित्तीय विवरणको अर्थ लेख्नुहोस् । (Write the meaning of financial statement.)
- प्रक्रिया लागत विधि भनेको के हो ? (What is process costing?)
- उपरिव्यय बाँडफाँडको अर्थ लेख्नुहोस् । (Write the meaning of allocation of overhead.)
- भण्डारिका कुनै दुई कर्तव्य उल्लेख गर्नुहोस् । (List out any two duties of store-keeper.)
- समय ज्यालादर प्रणाली भनेको के हो ? (What is time rate wage system?)
- लेखाबिधिमा कम्प्युटर प्रणालीको कुनै दुई सीमा उल्लेख गर्नुहोस् । (State any two limitations of computer system in accounting.)
- अग्रिम बीमा रु. २,००० खर्च भएको समायोजन प्रविष्टि तयार पार्नुहोस् । (Prepare adjustment entry of prepaid insurance expired Rs. 2,000.)
- तल दिइएका सूचनाका आधारमा अप्रत्यक्ष विधिबाट संचालन क्रियाकलापको नगद प्रवाह निकाल्नुहोस् । (From the following information calculate cash flow from operating activities under indirect method.)
सुद आमदानी (Net income): Rs. 40,000
चालु सम्पत्तिमा वृद्धि (Increase in current assets): Rs. 5,000
गैर संचालन खर्च (Non-operating expenses) Rs. 10,000
- यदि वार्षिक परिमाण १,००,००० एकाइ र आदर्श आदेश परिमाण २०,००० एकाइ भए आदेश संख्या पत्ता लगाउनुहोस् । (If annual requirements is 1,00,000 units and economic order quantity 20,000 units then find out number of order.)

समूह ब (Group B)

सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्न हल गर्नुहोस् । (Attempt All Questions.)

(8 × 5 = 40)

- कुनै एक कम्पनीले ५% प्रिमियममा रु. १०० दरका ६,००० कित्ता शेयर जारी गर्‍यो । भुक्तानी निम्नानुसार हुने छ । (A company issued 6,000 shares of Rs 100 each at 5% premium. The money was payable as follows):
आवेदनमा (On application)Rs 30
बाँडफाँटमा (On allotment).....Rs 50
प्रथम तथा अन्तिम किस्तामा (On first and final call).....Rs.25
१०,००० कित्ता शेयरका लागि आवेदन प्राप्त भयो । सबै आवेदकलाई समानुपातिक दरमा शेयर बाँडफाँड गरियो । आवेदनमा बढी भुक्तानी प्राप्त रकम बाँडफाँटमा प्रयोग गरियो । सबै किस्ताको रकम माग गरियो र प्राप्त भयो । (Application were received for 10,000 shares. Share were allotted on pro rata basis. Excess application

१५

money were utilized towards the money due on allotment. All calls were duly made and received)

तयार पार्नुहोस् (Required): जर्नल प्रविष्टि (Journal entry for)

(1.5+2+1.5=5)

- शेयर आवेदन (Share application)
- शेयर बाँडफाँट (Share allotment)
- प्रथम र अन्तिम किस्ता (Share first and final call)

बखवा(or),

रु १०० प्रति कित्ता मूल्य भएको ५% छुटमा जारी गरेको शेयर मध्ये २५० कित्ताको शेयरधनीले अन्तिम किस्ता रकम रु. ३५ चुक्ता नगरेकोले निजको शेयर जफत गरियो । कम्पनीले उक्त जफत शेयर रु ११० पुर्ण भुक्तानी हुने गरी पुनः जारी गर्‍यो । (A shareholder holding 250 shares of Rs.100 each issued at 5 % discount fails to pay final call money Rs. 35. His shares were forfeited, the company reissued those forfeited shares @ Rs. 110 as fully paid.)

तयार पार्नुहोस् (Required): जर्नल प्रविष्टि (Journal entry for)

(1.5+1.5+1+1=5)

- अन्तिम किस्ता (Final call)
- शेयर जफत (Share forfeiture)
- शेयर पुनः जारी (Share re-issue)
- हस्तान्तरण (Transfer)

- A) अयान्स क.लि.ले आरब क.लि.को निम्नानुसारको सम्पत्ति लियो (Ayaansh Co. Ltd took over the following assets of Aarab Co. Ltd.):

मेसिनरी (Machinery)

Rs 2 00 000

money were utilized towards the money due on allotment. All calls were duly made and received)

तयार पार्नुहोस् (Required): जर्नल प्रविष्टि (Journal entry for) (1.5+2+1.5=5)

- क. शेयर आवेदन (Share application)
ख. शेयर बाँडफाँट (Share allotment)
ग. प्रथम र अन्तिम किस्ता (Share first and final call)

अथवा(or),

रु १०० प्रतिशत मूल्य भएको ५% छुटमा जारी गरेको शेयर मध्ये २५० कित्ताको शेयरधनीले अन्तिम किस्ता रकम रु. ३५ चुक्ता नगरेकोले निजको शेयर जफत गरियो। कम्पनीले उक्त जफत शेयर रु ११० पुर्ण भुक्तानी हुने गरी पुनः जारी गर्‍यो। (A shareholder holding 250 shares of Rs. 100 each issued at 5 % discount fails to pay final call money Rs. 35. His shares were forfeited, the company reissued those forfeited shares @ Rs. 110 as fully paid.)

तयार पार्नुहोस् (Required): जर्नल प्रविष्टि (Journal entry for) (1.5+1.5+1+1=5)

- क. अन्तिम किस्ता (Final call)
ख. शेयर जफत (Share forfeiture)
ग. शेयर पुनः जारी (Share re-issue)
घ. हस्तान्तरण (Transfer)

13. A) अयांश क. लि. ले आरब क. लि. को निम्नानुसारको सम्पत्ति लियो (Ayaansh Co. Ltd took over the following assets of Aarab Co. Ltd.):

मेसिनरी (Machinery).....	Rs. 2,00,000
फर्निचर (Furniture)	Rs. 50,000
मौज्दात (Stock)	Rs. 1,00,000

कम्पनीले १०% छुटमा रु. १०० दरको ५,००० कित्ता शेयर जारी गरि खरिद वापतको रकम भुक्तानी गर्‍यो। (The company paid the purchase consideration by issuing 5,000 shares of Rs 100 each at 10% discount.)

तयार पार्नुहोस् (Required): सम्पत्ति खरिद र शेयर जारीको जर्नल प्रविष्टि (Journal entry for purchase of assets and issue of share) (1+1=2)

B) एउटा कम्पनीले १० वर्ष पछि १०% अतिरिक्त रकम सहित भुक्तानी गर्ने गरी रु. १,००० दरका २०० कित्ता ८% अक्षणपत्र अंकित मूल्यमा जारी गर्‍यो। (A co. Ltd. issued 200,8% debentures of Rs 1,000 each at par and redeemable at 10% premium after 10 years.)

तयार पार्नुहोस् (Required): अक्षणपत्र जारी र भुक्तानीका भौचरहरू (Journal entries for issue and redemption of debenture) (1+2=3)

14. एउटा कम्पनीको वित्तीय कारोबारको विवरण निम्नानुसार दिइएको छ (The following financial transactions of a company is provided):

विवरणहरू (Particulars)	रु. (Rs.)	विवरणहरू (Particulars)	रु. (Rs.)
विक्री आय (Sales revenue)	5,00,000	विज्ञापन (Advertising)	15,000
सुरु मौज्दात (Opening stock)	40,000	भाडा प्राप्त (Rent received)	10,000
खरिद (Purchase)	3,00,000	कमिसन भुक्तानी (Commission paid)	4,000
विमा (Insurance)	15,000	खरिद फिर्ता (Return outward)	12,000
तलब (Salary)	70,000	दुवानी (Carriage)	8,000
लगानी को व्याज (Interest on investment)	1,00,000	विक्री फिर्ता (Return inward)	3,000
अक्षणको व्याज (Interest on loan)	5,000		

थप जानकारी (Additional information):

- a) अन्तिम मौज्दात (Closing stock) Rs. 30,000
b) तिन बाँकी तलब (Salary outstanding) Rs. 5,000

तयार पार्नुहोस् (Required): (2+ 3=5)

क व्यापार खाता (Trading account) ख. नाफा नोक्सान खाता (Profit & Loss account)

15. एउटा कम्पनीको असमायोजित सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार दिइएको छ। (An unadjusted trial balance of a company is given below.)

विवरणहरू (Particulars)	डेबिट रु. (Debit Rs.)	क्रेडिट रु. (Credit Rs.)
शेयर पूँजी (Share Capital)		100,000
साहु (Creditors)		50,000

104-Accounting-Class-12...

तयार पानुहास् (Required):

(2+3=5)

क व्यापार खाता (Trading account) ख. नाफा नोक्सान खाता (Profit & Loss account)

15. एउटा कम्पनीको असमायोजित सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार दिइएको छ । (An unadjusted trial balance of a company is given below.)

विवरणहरू (Particulars)	डेबिट रु. (Debit Rs.)	क्रेडिट रु. (Credit Rs.)
सेयर पूँजी (Share Capital)		100,000
साहु (Creditors)		50,000
बैंडक ऋण (Bank loan)		40,000
विक्री (Sales)		250,000
मेसिनरी (Machinery)	145,000	
नगद मौज्जात (Cash balance)	60,000	
तलब (Salary)	35,000	
अग्रिम भाडा (Prepaid rent)	15,000	
छुट (Discount)		5,000
खरिद (Purchase)	1,90,000	
जम्मा (Total)	445,000	445,000

थप जानकारी (Additional information):

- a. अग्रिम भाडा रु. १२,००० खर्च लेखियो । (Prepaid rent of Rs. 3,000 was expired)
b. १०% का दरले मेसिनरीमा मूल्य ह्रास कटौती गरियो । (Depreciate machinery by 10%)

तयार गर्नुहोस् (Required): कार्यविवरण (Work sheet) (5)

16. लागत लेखाको परिभाषा दिई यसका उद्देश्यहरू लेख्नुहोस् । (Mention the objectives of cost account with its definition.) (2+3)

17. A) केन्द्रीकृत र विकेन्द्रीकृत खरिदविचको भिन्नता देखाउनुहोस् । (Differentiate between centralized purchase and decentralized purchase.) (2)

- B) जेठ महिनाको भण्डारको कारोबार निम्नानुसार दिइएको छ । (The following are the store transactions for the month of Jestha.)

Jestha 1: सुरु मौज्जात (Opening stock) 200 units @ Rs 3

Jestha 5: खरिद (Purchase) 400 units @ Rs 2.5

Jestha 10: खरिद (Purchase) 300 units @ Rs 2

जेठ महिनाको कुल विक्री (Total sales during the month of Jestha) 750 units

पत्ता लगाउनुहोस् (Calculate): आबधिक मौज्जात पद्धति अन्तर्गत FIFO विधिबाट अन्तिम मौज्जातको लागत र वस्तु विक्रीको लागत (Cost of ending inventory and cost of goods sold using FIFO method under periodic inventory system.) (3)

18. A) प्रति घण्टा प्रमाणिक उत्पादन ५ एकाइ हो । प्रति एकाइ ज्यालादर रु. ३० र एक महिनाको कुल कार्य घण्टा १५० छ । (The standard output per hour is 5 units. The wage rate per unit is Rs.30 and total working hour in a month is 150 hours.)

पत्ता लगाउनुहोस् (Calculate): एकाइ ज्यालादर प्रणालीअनुसार एक महिनाको कुल ज्याला (Total wages for the month under piece rate system.) (2)

B) निम्नलिखित विवरण दिइएका छन् (The following information are provided)

- i. वित्तीय लेखाले खुद नाफा रु. ४५,००० देखायो । (Net profit shown by financial account is Rs. 45,000)
ii. ह्रासकटौती रु. १०,००० ले लागत लेखामा वढी अभिलेख गरेको पाइयो । (Depreciation of Rs. 10,000 is added in cost accounting by Rs. 10,000)
iii. शुरु मौज्जात रु. ८,००० ले वित्तीय लेखामा कम मूल्यांकन देखियो । (Undervalued of opening stock in financial accounting Rs 8,000)

18. A) प्राप्त घण्टा प्रमाणक उत्पादन ५ एकाइ हो । प्राप्त एकाइ ज्यालादर रु. ३० र एक माहनाका कूल काय घण्टा १५० छ ।
(The standard output per hour is 5 units. The wage rate per unit is Rs.30 and total working hour in a month is 150 hours.)

१७

पता लगाउनुहोस् (Calculate): एकाइ ज्यालादर प्रणालीअनुसार एक महिनाको कूल ज्याला (Total wages for the month under piece rate system.) (2)

B) निम्नलिखित विवरण दिइएका छन् (The following information are provided)

- वित्तीय लेखाको खुद नाफा रु. ४५,००० देखायो । (Net profit shown by financial accounting Rs. 45,000)
- डासकट्टी रु. १०,००० ले लागत लेखामा बढी अभिलेख गरेको पाइयो । (Depreciation overcharged in cost accounting by Rs. 10,000)
- शुरु मौज्जात रु. ८,००० ले वित्तीय लेखामा कम मूल्यांकन देखियो । (Undervalued of opening stock in financial accounting Rs 8,000)
- वित्तीय लेखामा लगानीको व्याज रु. ११,००० क्रेडिट गरियो । (Interest on investment credited in financial accounting Rs. 11,000)

तयार गर्नुहोस् (Prepare): लागत हिसाब मिलावट विवरण (Cost reconciliation statement) (3)

19. कम्प्युटरकृत लेखा प्रणाली भनेको के हो ? कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीका तत्वहरूको व्याख्या गर्नुहोस् । (What is computerized accounting system? Explain the elements of computerized accounting system.) (2+3=5)

अथवा (or),

लेखा सफ्टवेयरका विशेषता वर्णन गर्नुहोस् । (Describe the features of accounting software.) 5

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् । (Attempt All Questions.)

(3 × 8 = 24)

20. अपि लि.को ३१ असार २०७७ को सन्तुलन प्ररीक्षण निम्नानुसार दिइएको छ । (A trial balance of Api Ltd. as on 31st Asar 2077 is given below):

विवरणहरू (Particulars)	डेबिट रु. (Debit Rs.)	विवरणहरू (Particulars)	क्रेडिट रु. (Credit Rs.)
सुरुको मौज्जात (Opening stock)	15,000	विक्री आमदानी (Sales revenue)	465,000
खरिद (Purchase)	285,000	सेयर पूँजी (Share capital)	150,000
लेखापरीक्षण शुल्क (Audit fee)	12,000	देय बिल (Accounts payable)	22,000
छपाइ तथा मुसलन्द (Printing and stationery)	18,000	ऋण (Loan)	180,000
तलेब खर्च (Salaries expenses)	60,000	व्याज तथा लाभांश (Interest and dividend)	8,000
ख्याति (Good will)	10,000	सेवा आमदानी (Service Revenue)	35,000
प्रवर्धन खर्च (Promotion expenses)	9,000		
व्याज खर्च (Interest expenses)	12,000		
मर्मत तथा सम्भार (Repair and maintenance)	8,000		
प्लान्ट तथा उपकरण (Plant and equipment)	200,000		
बैंक मौज्जात (Bank balance)	42,000		

१८

प्राप्य बिल (Accounts receivables)	65,000		
लगानी (Investment)	100,000		
भाडा खर्च (Rent expenses)	20,000		
अन्य विक्री खर्च (Other selling expenses)	4,000		
जम्मा (Total)	860,000	जम्मा (Total)	860,000

अन्य जानकारी (Additional information):

प्राप्य बिल (Accounts receivables)	65,000		
लगानी (Investment)	100,000		
भाडा खर्च (Rent expenses)	20,000		
अन्य बिक्री खर्च (Other selling expenses)	4,000		
जम्मा (Total)	860,000	जम्मा (Total)	860,000

थप जानकारी (Additional information):

- a. अन्तिम मौज्जात (Closing stock).....Rs. 20,000
 b. प्लान्ट तथा उपकरणमा मूल्यहास कटौती (Depreciate on plant and equipment).....10%
 c. २०% आयकर (Income tax @20%)
 d. भुक्तानी गर्न बाँकी भाडा (Rent outstanding)..... Rs. 1,000

तयार गर्नुहोस् (Required):

(5+3=8)

- a. NFRS अनुसार नाफा नोक्सान विवरण (Profit or loss statement based on NFRS)
 b. NFRS अनुसार वित्तीय अवस्था (Statement of Financial Position based on NFRS)

अथवा (or),

आर्या कम्पनीको सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार दिइएको छ (The trial Balance of Arya company Ltd. is given below)

सन्तुलन परीक्षण (Trial balance)

३० चैत्र २०७६ (as on 30th Chaitra, 2076)

विवरणहरू (Particulars)	डेबिट रु. (Debit Rs.)	विवरणहरू (Particulars)	क्रेडिट रु. (Credit Rs.)
सुरु मौज्जात (opening stock)	40,000	सेयर पूँजी (Share capital)	150,000
तलब (Salary)	32,000	बैंक ऋण (Bank loan)	50,000
खरिद (Purchase)	250,000	विविध साहु (Sundry Creditors)	40,000
विज्ञापन (Advertisement)	14,000	बिक्री (Sales)	390,000
बैंक मौज्जात (Bank balance)	35,000	खरिद फिर्ता (Purchase return)	5,000
विविध आसामी (Sundry debtors)	50,000	व्याज प्राप्ति (Interest received)	14,000
लगानी (Investment)	50,000	कमिशन (Commission)	2,000
मेसिन (Machinery)	120,000		
व्याज भुक्तानी (Interest paid)	5,000		
प्रशासनिक खर्च (Administrative expenses)	35,000		
अग्रिम विमा (Prepaid insurance)	20,000		
जम्मा (Total)	651,000	जम्मा (Total)	651,000

थप जानकारी (Additional information)

- a. अन्तिम मौज्जात (Closing stock) Rs. 55,000
 b. मेसिनमा १०% हासकटौती (Depreciate machinery by 10%)

- c. अग्रिम भुक्तानी विमा खर्च लेखियो (Prepaid insurance expired) Rs. 3,000
 d. २५% आयकर (Income tax @25%)

तयार गर्नुहोस् (Required):

(4+4=8)

- i. बहुचरणको आय विवरण (Multi step Income statement)
 ii. बासलात (Balance sheet)

21. एउटा कम्पनीको दुई वर्षको बासलात तल दिइएको छ। (The balance sheet of a company for two years is given below.)

दायित्व	2074.	2075	Assets	2074	2075
---------	-------	------	--------	------	------

- c. अग्रिम भुक्तानी विमा खर्च लेखियो (Prepaid insurance expired) Rs. 3,000
d. २५% आयकर (Income tax @25%)

तयार गर्नुहोस् (Required):

(4+4=8)

i. बहुचरणको आय विवरण (Multi step Income statement)

ii. बासलात (Balance sheet)

21. एउटा कम्पनीको दुई वर्षको बासलात तल दिइएको छ। (The balance sheet of a company for two years are given below.)

दायित्व (Liabilities)	2074. (Rs.)	2075 (Rs.)	Assets	2074 (Rs.)	2075 (Rs.)
शेयर पूँजी (Share capital)	250,000	300,000	मेशिनरी (Machinery)	180,000	300,000
ऋणपत्र (Debenture)	50,000	80,000	ख्याती (Goodwill)	40,000	20,000
साहू (Creditors)	30,000	65,000	आसामी(Debtors)	70,000	120,000
तिर्न बाँकी खर्च (Outstanding expenses)	10,000	5,000	मौज्दात (Stock)	30,000	50,000
अवितरित मुनाफा (Retained earnings)	40,000	60,000	नगद मौज्दात (Cash balance)	60,000	20,000
जम्मा (Total)	380,000	510,000	जम्मा (Total)	380,000	510,000

थप जानकारी (Additional information):

- i) बिक्री (Sales) Rs.550,000
ii) बिक्रीको लागत (cost of goods sold) Rs. 350,000 .
iii) हासकट्टि रु.३०००० सहितको संचालन खर्च(Operating expenses including depreciation Rs 30,000)
Rs. 100,000
iv) व्याज खर्च (Interest expenses) Rs 10,000
v) मेशिन बिक्री (Sale of machinery)Rs 40,000, मेशिन खरिद (Purchase of Machinery) Rs 185,000
vi) लाभांश भुक्तानी (Dividend paid) Rs 55,000

तयार गर्नुहोस् (Required):

(4+1+2+1=8)

प्रत्यक्ष विधिबाट नगद प्रवाह विवरण (Cash flow statement by using direct method.)

22. गत महिनाको अभिलेखबाट निम्न लागत विवरणहरू दिइएका छन् (The following cost information were extracted from last month records.)

प्रत्यक्ष सामग्री (Direct materials):	Rs 250,000
प्रत्यक्ष ज्याला (Direct wage):	Rs 150,000
कारखाना उपरिव्यय (Factory overhead):	Rs 45,000
प्रशासनिक उपरिव्यय (Administrative overhead):	Rs 44,500
उपरिव्यय निम्नानुसार बाँडफाँट गरिन्छ: (Overheads are allocated as under):	
कारखाना उपरिव्यय मूल लागतको आधारमा (Factory overhead on the basis of prime cost)	
प्रशासनिक उपरिव्यय कारखाना लागतको आधारमा (Administrative overhead on the basis of factory cost)	

बोलपत्र पेस गर्न निम्नानुसारको लागत अनुमान गरियो (The following costs were estimated submitting a tender):

सामग्री लागत (Material cost):	Rs 100,000
श्रम लागत (Labour cost):	Rs 60,000

185,000

vi) लाभान्श भुक्तानी (Dividend paid) Rs 55,000

तयार गर्नुहोस् (Required):

(4+1+2+1=8)

प्रत्यक्ष विधिबाट नगद प्रवाह विवरण (Cash flow statement by using direct method.)

22. गत महिनाको अभिलेखबाट निम्न लागत विवरणहरू दिइएका छन् (The following cost information were extracted from last month records.)

प्रत्यक्ष सामग्री (Direct materials):	Rs 250,000
प्रत्यक्ष ज्याला (Direct wage):	Rs 150,000
कारखाना उपरिव्यय (Factory overhead):	Rs 45,000
प्रशासनिक उपरिव्यय (Administrative overhead):	Rs 44,500
उपरिव्यय निम्नानुसार बाँडफाँट गरिन्छ: (Overheads are allocated as under):	
कारखाना उपरिव्यय मूल लागतको आधारमा (Factory overhead on the basis of prime cost)	
प्रशासनिक उपरिव्यय कारखाना लागतको आधारमा (Administrative overhead on the basis of factory cost)	

२०

बोलपत्र पेस गर्न निम्नानुसारको लागत अनुमान गरियो (The following costs were estimated for submitting a tender):

सामग्री लागत (Material cost):	Rs 100,000
श्रम लागत (Labour cost):	Rs 60,000

कारखानाले बोलपत्र रकमको २०% मुनाफा चाहन्छ (The factory is expected to earn 20% profit on tender price.)

तयार गर्नुहोस् (Required):

(3+5=8)

- लागत विवरण (Cost Sheet)
- बोलपत्र विवरण (Tender sheet)

